

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

54-2

BRNO 2013

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 54

Vě umě 3

Číslo 2

Issue 2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttkay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Jiří Juchelka, Soňa Klanicová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová,
Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editor, Typography

Alice Del Maschio

Software
Software

Adobe InDesign CS5

Fotografie na obálce
Cover Photography

Kovový závěsek ve tvaru zvířete (viz obr. 5 na str. 136)
Metallic animal figurine pendant (see Fig. 5 on page 136)

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design s.r.o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně

Vydáno v Brně roku 2013

Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik vydávaných v ČR.

Copyright ©2013 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

Obr. 60. Klimkovice, ulice Čs. legii. Sonda S3 – dřevěná cesta doplněná dlážděním, 18.–19. století. Pohled od jihu. Foto F. Kolář.

Abb. 60. Klimkovice, Čs. legii-Straße. Bezeichnung des Grabungsschnittes S3 – Holzweg mit Pflasterung, 18.–19. Jahrhundert. Blick von Süden. Foto F. Kolář.

Resumé

Karviná (Kat. Karviná-Doly, Bez. Karviná), Kirche St. Peter von Alcantara. Mittelalter, Neuzeit. Kirche. Rettungsgrabung.

KETKOVICE (OKR. BRNO-VENKOV)

Hrad Levnov (Ketkovický hrad). Středověk. Hrad, keramika. Povrchový sběr.

Lokalizace: 49°08'21.32"N, 16°14'27.10"E, poloměr 15 m

Dne 12. března 2012 našli autoři na hradu Levnov 13 kusů středověké keramiky, pocházející z nelegálního výkopu. Kromě fragmentů hrnců byl nalezen úlomek trojnožky, okraj poháru a maloformátová cihla. Do tisku byl dán podrobnější popis nálezové situace a nálezů i nové zpracování dějin hradu (Oplatek, Vohryzek 2013).

Narušení terénu nelegálním výkopem bylo objeveno jihovýchodně od hradního paláce směrem k ohradní zdi dvora. Jednalo se celkem o tři jámy umístěné ve svahu po vrstevnici ve směru jihovýchod – severozápad: (1) rozměry 2 x 1,4 m; (2) vzdálen 1 m od (1) s rozměry 6,5–7 x 3 m, výška odkopaného svahu činila asi 180 cm; (3) vzdálen 7 m od (2) s rozměry 1 x 1 m. Jáma (3) odhalila základ ohradní zdi dvora.

Nalezená keramika pravděpodobně pochází z jámy (1), neboť všechny fragmenty byly nalezeny při jejím okraji. Jáma (2) je staršího data, neboť je zachycena již na fotografii Petra Nožičky z dubna 2009 na serveru www.hrady.cz, kdy byl v jejích útrobách nalezen polygonální středový sloupek gotického sruženého lomeného okna. Výkopy (1) a (3) vznikly zřejmě později (snad r. 2012?).

Většinu fragmentů lze datovat do 14. – 1. poloviny 15. století, do doby před zánikem hradu.

Příspěvek vznikl v rámci specifického výzkumu na Masarykově univerzitě – projekt Slované a slavistika v areálovém pojetí (MUNI/A/0789/2011).

Stanislav Oplatek, Stanislav Vohryzek

Literatura

Oplatek, S., Vohryzek, S. 2013: Analýza keramiky z nelegálního výkopu parkánu na hradě Levnov (okr. Brno-venkov). *Acta Musei Moraviae, Scientiae sociales* 98, 109–124.

Nožička, P.: Detail ostění. In. *Hrady.cz: cestujte s přehledem* [online]. 2009-04. [cit. 12.12.2012]. Dostupné z: <http://www.hrady.cz/index.php?OID=176&PARAM=2>

Resumé

Ketkovice (Bez. Brno-venkov), Burg Levnov. Mittelalter. Burg, Keramikfragmenten. Lesefunden.

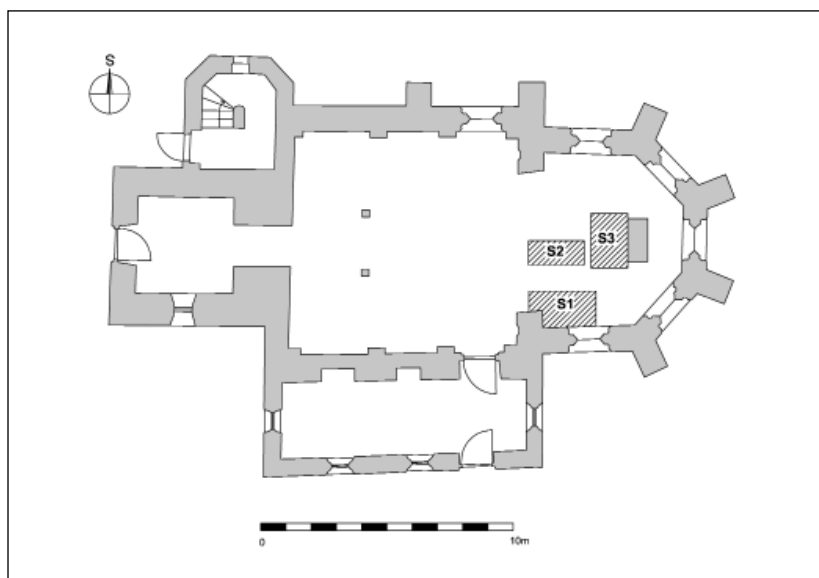
KLIMKOVICE (OKR. OSTRAVA-MĚSTO)

Ulice Lidická, Komenského, Křížkovského, Čs. legii; parc. č. 3176/1, 15, 561/1. Novověk. Město. Záchraný výzkum.

V souvislosti s rekonstrukcí kanalizační sítě ve městě Klimkovicích proběhl v letech 2010–2011 časově i plošně rozsáhlý archeologický dohled, který na čtyřech místech intravilánu města vzhledem k přítomnosti pozitivních nálezových situací přerostl v záchraný archeologický výzkum (Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště Ostrava, akce č. 100/10). Město Klimkovice se nachází na území historického Slezska, v místě pozvolného přechodu východních svahů Oderských vrchů do Moravské brány, cca 7 km jihozápadně od Ostravy a 11 km severovýchodně od Bílovce. Historické městské jádro je situováno na nevýrazné ostrožně nad údolím říčky Polančice, v nadmořské výšce 241–261 m.

Obr. 61. Kopřivnice, městská část Vlčovice, kostel Věch svatých. Půdorys kostela s vynesenu situací archeologicky zkoumaných ploch.

Abb. 61. Kopřivnice, Stadtteil Vlčovice, Allerheiligenkirche. Grundriss der Kirche mit Bezeichnung der Grabungsfläche.

Archeologicky zkoumány byly čtyři úseky nově budované kanalizační sítě (sondy S1a, S1b, S2, S3). Všechny dokumentované nálezové situace (s výjimkou sondy S2) se nacházely mimo vlastní historické jádro města, shodou okolností v rámci tří hlavních komunikací, jejichž kontinuitu dokládá rovněž indikační skica stabilního katastru z roku 1836 a mapa I. vojenského mapování z let 1763–1780. Jednalo se o cestu vedoucí severozápadním směrem do Opavy (sonda S1a), cestu na jih do Jistebníku (sonda S1b) a cestu na východ do Polanky nad Odrou a dále na Moravskou Ostravu (sonda S3).

Ve všech dokumentovaných sondách byly zachyceny nálezové situace odpovídající novověku (16.–19. století), předpokládané starší středověké antropogenní aktivity nebyly výzkumem prokázány. Ve shodě s pozicí sond v rámci komunikací byl v sondách S1a, S1b a S3 zachycen vývoj komunikačních povrchů od 18. po 20. století. Jednalo se o několik fází jednoduchých kamenných pospů, doplněných větvemi a větvičkami, a především o stabilní, dlouhodobě fungující dřevěné cesty (obr. 60). Dendrochronologická data v kombinaci s doprovodnými nálezy (mince, keramika) umožňují dobu fungování těchto dřevěných konstrukcí vymezit poslední třetinou 18. století a polovinou 19. století. Výzkum Hany Teryngerové v roce 2006 doložil existenci konstrukčně obdobně řešené a shodně datovatelné dřevěné cesty rovněž v rámci historického městského jádra (Teryngerová 2007a; 2007b).

Jindřich Hlas, František Kolář, Pavel Malík

Literatura

Teryngerová, H. 2007a: *Klimkovice – ul. Hradilova, Lidická, Náměstí, parcela č. 561/1. Stavební úpravy centrální části města (č. akce NPÚ 19/06)*. Rkp. nálezové zprávy. Uloženo: archiv Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Ostravě.

Teryngerová, H. 2007b: *Klimkovice – parkoviště před zámekem (č. akce NPÚ 60/06)*. Rkp. nálezové zprávy. Uloženo: archiv Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Ostravě.

Resumé

Klimkovice (Kat. Klimkovice, Bez. Ostrava-město). Lidická-, Komenského-, Křížkovského- und Čs. legii-Straßen. Neuzeit. Stadt. Rettungsgrabung.

KLOBOUKY U BRNA (OKR. BŘECLAV)

Náměstí Míru. Středověk, novověk. Město. Záchranný výzkum.

Při rekonstrukci komunikací byly na náměstí Míru odkryty fragmenty situací s objekty novověkého a středověkého stáří; v rámci souvrství byla zjištěna i keramika ze 13. století. Vzhledem k technologii stavebních prací nebyl proveden plošný výzkum, zachycené situace byly pouze dokumentovány a vzorkovány.

David Parma

Resumé

Klobouky u Brna (Bez. Břeclav). Mittelalter, Neuzeit. Stadt, Schichten. Rettungsgrabung.

KOPŘIVNICE (K. Ú. VLČOVICE, OKR. NOVÝ JiČÍN)

Městská část Vlčovice, kostel Věch svatých, p. č. 42. Novověk. Kostel. Záchranný výzkum.

V souvislosti s rekonstrukcí podlahy v presbytáři kostela Věch svatých ve Vlčovicích proběhl v roce 2012 záchranný archeologický výzkum, realizovaný archeologickým pracovištěm Národního památkového ústavu Ostrava (akce č. 80/12). Městská část Vlčovice se nachází na Moravě, v údolí říčky Lubiny lemovaném sva-